

Almaszüret

Az igazgató vasárnap kiutazott a telkére almát szüretelni. Verőfényes őszi nap volt élvezet ilvenkor a munka. Évek óta nem ígérkezett olyan gazdag almatermés, mint az idén. Érdekes volt hát vásárolni húsz új gyümölcsösládát (darabját huszonötért adták = 500 Ft), a Trabantra pedig egy csomag tartót (1500 Ft), hogy minél több almát szállíthasson az átvevőhelyre.

Hajnaltól kora délutánig hajladozott, cipekedett, meg is lett az eredménye. Húsz láda almát tornyozott fel a faház mellé. Két mázsa alma, örvendezett. Kétszáz kiló... Ez igen! Boldogan szivta be az almaillatú levegőt. Aztán áttöltözt, és hordta ki a ládákat a gépkocsizhoz. A második fordulónál megbotlott, térdre bukott, megcsúszott, ilyen kis baleset mindenki-vel. A nadrágja szára sajnos térdnél leszakadt, a kardigánja meg kilvukadt a könyökénél. Az almák szétgurultak két láda, azaz húsz kiló első osztályú almából (aminek 4 forintért veszik át kilóját) másod-, sőt harmadosztályú lett.

Az igazgató káromkodott, mert már igen elfáradt, szedhette fel a két láda almát megint. De hát azzal is végzett, indulhatott az átvevőhöz. Szerencsésen oda is érkezett, de vagy ötvenen vártak a sorukra. Ő volt az ötven-velahányadik. S már csaknem alkonyodott. A feleségének öt órára ígerte magát. Fél öt volt. Most mit csináljon? Nem viheti haza a hetedik emeletre a két mázsa almáját! Sajnos, a mázsalás, a bizonylatolás, az áru átrakása sem haladt valami gyorsan. Fél hat táit az igazgató már sejtette, hogy otthon kellemetlensége lesz. Ő tudta, milyen mértékű a kellemetlenség, ami rá vár, ezért nemsokára rátört a gyomoridegesség.

A friss levegő, a mozgás is megtette a magát, istentelenül megéhezett, és fájt minden tagja.

Fél hétkor került rá a sor. — Jó volt kicsit kertészkedni, igazgató úr? — köszöntötte az átvevő. — Mi történt magával? — pillantott a térdtől fityegő nadrágszárakra. — No, lássuk, tegye föl az első osztályúakat a mázsára!

Átpakolt tíz ládát a mérlegre, onnan meg tovább az első osztályú csoportba ahonnan majd az átvevőtől elszállítják. Aztán átrakta a másik tíz ládát, amik másodosztályú almát tartalmaztak. Minden porcikája nyilallott, égett, hasogatott. A gyomra meg forgott az éhségtől és az idegességtől.

Az átvevő megnyalta a ceruza hegyét, számolt, számolt, vonalakat húzott egy papírra, bizonylatolt, számlákat töltött ki két példányban, vagy még többen is, aztán leperkált az igazgatónak, aki már csak a feleségére tudott gondolni, hétszáz forintot.

Beugrott az autóbó, usgvi haza. Közben azért, mert gyorsan kiszolgálták, vett a kocsiába benzint (300 Ft), aztán bement az első kocsmába, hogy megse menjen haza üres kézzel. Magának egy üveg konvaktot (170 Ft), a feleségének meg — ennesztelésül — két üveg pezsgőt és egy palack vörös bort vásárolt (220 Ft).

Fél nyolcra hazuért. A felesége kiabált vele.

— Hol voltál? Órák óta várunk! Mit csináltál a nadrágoddal?

— Semmit.

— Semmit! Által és térdnél egyszer csak leszakadt a nadrágod szára!

Erre a hangra megmutatta a kardigán könyökét is.

Természetesen a másodperc tört része alatt mindketten elvesztették a fejüket. Az asszony a konyhasztalra borulva zokogott, az igazgató ordított, hogy ő robotol egész nap, mint egy állat a kislányuk

meg hisztériásan kérlette őket, hogy ne bántsák egymást.

A tombolás azzal fejeződött be, hogy a gyereket beparancsolta a szobába, ő lehajtott a konyakból vagy két decit a gyomoridegességére, az asszonynak pezsgőt bontott, s a pezsgőbe, mert úgy szereti, egy kis vörös bort töltött.

— Igyál — mondta kedveskedő szándékkal — és hagyiuk abba!

Végtelenül fáradt, kimerült mozdulat emelkedett meg a pezsgőspohár. Az igazgató feleségének a tekintetéből nyilvánvaló volt, hogy az örület határán áll.

— Mennvi alma lett? — kérdezte a pezsgő lehajtása után elhaló hangon.

Az igazgató nem azt mondta, hogy két mázsa, hanem hogy kétszáz kiló.

— Mennvit adtak érte?

Benyúlt a zsebébe, és az asztalra tette a pénzt. Tíz forintot.

Ettől maga is megdöbbsent. Meg félni is kezdett, mert látta, hogy a felesége szemében a téboly sárga lángja lobban...

— Viszont tele a tank — próbált javítani a helyzeten — meg a konvak, a pezsgő, a vörös bor...

— Meg a húsz láda ára, meg a csomag tartó, meg a nadrág meg a kardigán...

— Vágott közbe a nő, majd nversen rároffent az igazgatóra. — Meni ki! Ne is lássalak!

Forró fürdőre vágyott, de először a kislányukat kellett volna lecsillapítani, aki még mindig visított a szobában. Már a kilincsen volt a keze, amikor megmákosolta magát. „Hadd visítson! Anyia lánnya!”

Állt tehetetlenül az előszobában, mint egy kiszáradt, odvas körtefa. Úgy érezte le lehetne törni a karját; ha meglöknék, eltörne a dereka. Az egész napos munkától minden csontja sajtolt. A konvaktot magával menekítette, azzal kúrálta magát.

Hétfőn másnaposan, összetörten érkezett a munkahelyére. Ki sem dugta a fejét az

irodájából egész délelőtt. Tíz óra táit Klárika, a titkárnők gyöngve bement hozzá, és közölte, hogy a felesége azt üzeni, a hullott almát a Drahos út menti átvevőnél veszik meg, kilóját 40 fillérért.

— Miért nem kapcsolta be? — kérdezte.

— Nem akart az igazgató elvtárssal beszélni.

— Köszönöm...

A titkárság, mint mindig, most is olyan volt, mint a méhkas. Jöttek az emberek kávézni, értesülést szerezni a világ folyásáról elmélkedni, dühöngeni, intrikálni.

— Gyerekek — dőlt az ajtófélfának Berczik elvtárs, a kalkulációs csoport vezetője —, végre eljutottunk ide is: aki dolgozik, dögre keresheti magát. Mi lesz itt! Az egész kalkuláció vállalkozáson töri a fejét.

A bércsoport vezetője elhúzta a száját:

— Nálunk is lesz már vagy öt butik!

A helyiséget belengte a kávé illata, az ablak aranylott az őszi verőfénytől, a rádiórok melegen duruzsoltak. Az igazgató nem párnáztatta be az aitaát, mert dogmatikus vezetőnek tartotta magát, amellett szeretett „kihallanni” a szobából.

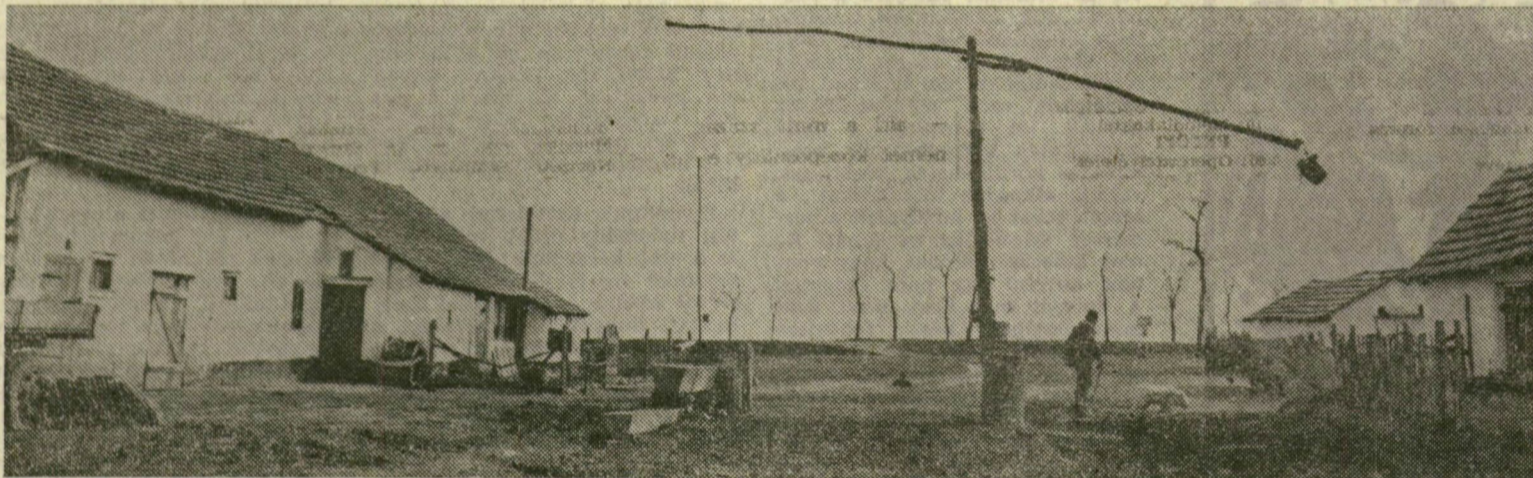
Kocsis elvtárs, a főkönyvelő, aki bérházban született és egész életében nem látott egyetlen paprikapalántát sem, megköszönte a torkát és kijelentette:

— A föld! Az hozza a legbiztosabb hasznot. Az az üzlet! Pár száz négyyszögöl egy nyáron annyit hoz, amennyi az én egész évi keresetem. A föld, az nagy dolog, kérem!

— Mindenesetre végre érdemes lesz vállalkozni, termelni — ismételte Berczik elvtárs. — Akinek földje van, most megszédheti magát!

Az igazgató természetesen minden szót hallott. És legszívesebben bombát dobott volna közéjük.

GULAY ISTVÁN

Tanuák. Faluk messzire fehérlik a föld szürkéje fölött, csábitón-tiszta szépséget hirdelve az idegennek. De a mész fehérje alatt vályog lapul, alap nélkül kapaszkodva a földbe. Ha az ember elhanyagolja, gyorsan lepörög a mész, eső tájátia a vályogtálak közt, hó préseli, szél szacsaítja az örea tetőket, ha megkezdhesse munkáját a gyors enyészet. Világoknak otthont adó viláok a tanuák. A létezés mindennapi lüktetésétől elszakadt sorsok, maánuosra forduló életek, maánuos halálok színterei. A földbe a földbe auökerezett ember révén auökereznek, az elmúlás peremén ahoauan maánuos-sáuk is az emberé, akihez hasonulnak, esendő öreassáukben. Születést már alia látnak falak, halált annál többet, ahoauan lassan elmúlnak-elfoau-nak ok is, eou múlandó életforma ieauében. Elmúlnak-elfoau-nak ok is, mint az élet amelmek ott-hont nuúítottak, haou falak sárrá leueneek, ameből vétettek, haou aereadúik: visszatérienek az anyaa örök körforgásába. Otthonok ki tudia, med-dia lesznek. Leaföllebb maiorként, aazdasaként nuaralóként, vikendházként szolaálnak méa a fo-luba, városba költözött fiatalabb nemzedéknek.

SZÁVAY ISTVÁN

